

Բայց ոչ է պարտ հիանալ. զի ամենեցուն Տէրն երարձ ի սոցանէ զամենայն որպիսութիւն. ըստ մարգարէութեան Եսայեայ, զոր կու հրամայէ ի բերանոյ Աստուծոյ այսպէս. եթէ, « Երարձ Տէր յԻսրայէլէ զզուխն և զվերջն, զմեծն և զփոքրն ի միում աւուր. այսուհետեւ ժողովուրդն ի գերութիւն վարեցաւ վասն ոչ ճանաչելոյ նոցա զՏէր. և բազում եղեն դիակունք նոցա վասն սովոյ հացի և ծարաւոյ ջրոյ: Եւ ի վերայ այսր ամենայնի ժողովուրդն ոչ դարձաւ, և զՏէր զօրութեանց ոչ խնդրեցին, մինչև վերաւորեցաւ. վասն այնորիկ ի վերայ երիտասարդաց նոցա ոչ եղիցի ուրախ Աստուած, և այրեաց և որբոց նոցա մի ողորմեսցի, զի չարք են և անօրէնք. և ամենայն բերան խօսի զանիրաւութիւն », և այլն ըստ կարգի: Ուր և այժմ մարգարէութիւնս կատարեցաւ ի վերայ այսմ երկրի իշխանացս. զի ոչ ունին միաբանութիւն ի միջի իւրեանց, և ոչ պատիւ և ոչ հնազանդութիւն, և ոչ սէրն Աստուծոյ իւրեանց սրտի. վասն որոյ Տէր զօրութեանց կամի եղծանել զերկիրն նոցա, և զինքեանս ջնջել ի մեծութենէ և ամբարտաւանութենէ բարձր իշխանութենէ, վասն ծովացեալ մեղաց մերոց: Զոր Տէր Աստուած տացէ նոցա հոգի զգաստութեան և զօրութեան և իմաստութեան, զի մի առնիցեն անփոյթ զայսպիսի տեսութիւն և զզուշակումն, անհաւատից և ամբարշտաց, զոր ոչ էր եղեալ երբէք նախ քան զայս այսպիսի ինչ՝ զոր այժմ եղեւ:

1576. ԹՎ. ՌԻԵ. Հանգեաւ առ Աստուած կամենից քաղաքիս Ֆռանգի եպիսկոպոսն Գթօնծ Տեւուշ Սեցենովսքիյ. 13 ամ կալաւ զաթոռ եպիսկոպոսութեան այս վիճակիս. զոր Տէր Աստուած ողորմի հոգուն. և էր հեզ և խոնարհ ոմն և պարզամիտ և երախտաւոր առ Հայոց ազգիս, միշտ ընդունելով զնոսա, ի սեղանս միշտ հացակից առնելով, և մեծարելով քան զչափն աւելի զեպիսկոպոսն մեր և զբազանայսն: Թողցէ նմա Տէր զմեղս՝ զկամայն և զակամայ. ամէն:

1577. Հայոց. ԹՎ. ՌԻԵ. Մայիս ամսոյ Ա, օրն երեքշաբթի: Ի յայսմ ամի ի Լեհից աշխարհս նոր թագաւոր նստաւ, որոյ անուն կոչի Պաթօրիյ Րչտեֆան, որպէս առաջագոյն գրեալ կայ ի այսմ թխտիս՝ զպատմութիւն թագաւորացն, ողորմած հոգոյ Զիկմունտ Ալուստոսի և զվախճանն նմին. և յետ նորա միւս թագաւորին Ֆրանցուսքիյ աշխարհէն, զոր էին բերեալ, անուն նորա Եէնիւրիքուս. զոր վասն անհնազանդութեան իշխանացն այսմ երկրի՝ ելաւ, և փախտական գիշերով գնաց յաշխարհն իւր, և այլ ոչ դարձաւ, յաղազս անկարգ և անսահման գնացից սոցայ: Եւ յետ երկուց ամաց բազում անկամ ժողովեցան և քննութեամբ ընտրեցին իւրեանց երկրի վերայ զայս վերոյգրեալ թագաւորն, և բերեալ նստուցին ի յաթոռ թագաւորութեան ի քաղաքն թագաւորանիստ ի Քրաքովն. և մայիսի առաջին օրն երեքշաբթի օծեցին, և թագադրեալ պսակեցին ըստ օրինի թագաւորութեան: — Եւ հանգուցեալ թագաւորիս Ալուստոսին քոյր մի կայր ժառանգ աշխարհիս այս՝ ի բնական հայրենեաց իւրոց, զնա ետուն նմա այս